

Megjelen:  
minden vasárnap  
Szerkesztőség és  
kiadóhivatal:  
Nap-utca 42. sz.  
Kéziratok  
nem adtnak vissza.  
Nyilt-téri közlemé-  
nyek soronként  
30 fillér.

# SZOBOSZLÓ és VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési ára:

helyben házhoz  
hordva, vidékre  
postán küldve  
Egész évre . . . 8 kor.  
Félévre . . . 4 kor.  
Negyedévre . . . 2 kor.  
Egyes szám ára 16 fill.

Hirdetések  
árszabály szerint  
közöltetnek.

## Az aratás és a gazdák.

Az aratás megkezdődött:

A gazda éjet napot egygyé téve igyekszik terményeit minél előbb betakarítani.

Az apró mag általában véve középterméssel bíztat, vannak azonban olyan határrészek is a hol az apró mag még a közepes termést sem affja meg.

A tengeri szenved a szárazság miatt, a sem bíztat jó terméssel.

Még ha kielégítő lesz is a maghozam, keveset ér vele a gazda, mert a terményárak hétről-hétre hanyatlanak.

A gazdaközönség helyzetének gyökeres javulására tehát alig van kilátás, mert ezek mellett a bajok mellett ott van még a sertésvész is, a mely folytonos remegésben tartja a jószágartó gazdákat.

Valóban nehéz megpróbáltatásnak volt kitéve a közelebbi évek alatt gazdaközönségünk, s nem lehet csudálkozni rajta, ha olykor-olykor a zugolódás hangját is lehet hallani.

Ha a gazda az adóját befizeti s a cselédjeit kielégíti — megnézheti, hogy mi marad neki évi munkája és fáradsága fejében.

A törvényhozásnak nem volna tehát fontosabb feladata, mint konszolidált gazdasági viszonyokat teremteni.

Földművelő állam vagyunk.

Ha gazdáink helyzete kedvezőtlen, vizsgálhat az minden más viszonyainkra is.

Mig a gazdasági helyzet válságos, addig

Magyarországon senki se ringassa magát abban a hitben, hogy az igazi haladás és a nemzeti naggyá tétel biztos útján vagyunk.

Független és szabad csak az a nemzet lehet, a mely kedvező és jó anyagi viszonyok között él.

## A dalegylet Szatmár-Némeiben.

Lapunk legközelebbi számában említettük hogy pénteken délután 3 órakor indult el a dalegylet a szatmár-németi dalinnepélyre és az ottani dalegylet 25 éves jubileumának megünneplésére. Részt vettek e kirándulásban: Zsigmond Sándor elnök, Penztáros István alelnök, továbbá Alexy Sandor, G. Toth Janos alapító, Hetey Ignác, Fehér Gábor, Feitöthy László, Kerekes Kálmán és neje pártoló tagok, továbbá Toth Lajos karnagy, David Sándor, Bérés Lajos, Fisch Albert, Zsádon Lajos, Trocsányi Béla, Molnár Gáspár, Borók Gyula, Bor János, Wiese Kálmán, Bogdán Gyula, Bözörmenyi Ferencz, Szabó Gyula, Mayer Kálmán, Grósz Samuel, Tokay József, Kóvács Jeremias, Hegedüs János, Muhi Daniel, Vari Szalai Gábor, Gáspár István, Janossy Antal, Demjén Ferencz és Czeglédy József működő tagok.

Debreczenig külföldi kupéban, onnan pedig külön vonaton esti 8 óra tájban érkeztek az összes dalárdák Szatmárra, összesen 8, úgy mint a debreczeni dalegylet, a debreczeni Egyetértés, a nyíregyházi, hajdu-szoboszlói, hajdu-nánási, nagy-szalontai, nagy-károlyi és máramaros-szigeti dalárdák. Hermán Mihály polgármester üdvözlő szavai és a szatmár-németi dalegylet üdvözlője után, id. Lengyel Imre, a Tiszavidéki dalosszövetség elnöke mondott köszönetet a szíves fogadtatásért. Ezután megindult a menet a városba. S bár az idő kissé kedvezőtlen volt, a sok-sok ezer főnyi tömeg mindvégig kitartott.

Az elszállásolás után este 9 órakor a Kossuth-kerti kioszkban ismerkedési estély, volt melyen megjelentek az összes dalárdák teljes számmal. Vacsora után az egyes dalegyleteket kívánta a közönség hallani. Énekeltek a Debreczen-városi, debreczeni Egyetértés, nagy-károlyi, nyíregyházi, máramaros-szigeti, hajdu-szoboszlói és szatmár-németi dalárdák. Dalegyletünk énekét viharos tapsal és éljeuzsással fogadták, a mi jöleső elismerés is volt, a miért teljesen működő képes számmal jelentünk meg.

Szombat délelőtt 10 órakor tartotta a szatmár-németi dalegylet jubilaris közgyűlését a városháza nagytermében gróf Hugonnai Béla főispán diszelnöklete alatt. Hermán Mihály polgármester dalos egyesületi elnök ünnepi szonoklata után az egyes dalárdák szebbnél-szebb zászlószalagokat tűztek a szatmáriak díszes lobogójára. Mi nem vittünk szalagot, valamint Hajdu-Nánás sem. E helyett Zsigmond Sándor elnök egy talpraesett, frappaus hatású beszédben üdvözölte a szatmári dalárdát, a mi nagy tetszést aratott.

Szombat este volt dalegyletünk tűzpróbája. Az előadás előtt meg előbb az összes dalárdák megkoszorúzták Kölcsey Ferencz halhatatlan jelesünk szobrát. A mi dalárdánk a program szerint negyedik helyen énekelte. Önnagunkról nem mondhatunk egyebet, csak azt, hogy a darab kiválasztása szerencsés, a vezetés jó és a siker teljes volt. Aljon itt a Szatmár-Németiben megjelenő lapok véleménye:

A Szatmár és Vidéke így ír: »A hajdu-szoboszlói dalegyletet Toth Lajos vezényelte. Darabjuk Fortuner E. »Mi volt nekem a szerelem« cz. szerzeménye volt, a melyet meglepő sikerrel juttattak érvényre.«

A Heti Szemle ezt mondja: »A dalegylet tagjai majd mind fiatal emberek; üde, egészséges hangnnyagjuk s a mely érzés mellyel a darabot előadták, szünni nem akaró tapsvihart idézett elő.«

A Szamos így nyilatkozik: »A hajdu-szoboszlói dalegylet Toth Lajos vezetése alatt állott a szín-

## TÁRCZA.

### Vajjon kire ütött?

Baumberg után.

(A férjezett leány anyja szobájába lép.)

Leány: Kezeit csókolom mama.

Any: (Leányához, a ki az ottomán helyet foglal.) Ah Isten hozott, jó hogy jöttél — Elzád — végezt igen sürgős beszédem volna veled.

Leány: Neked is anyám? — Én is éppen Elza végezt jöttem hozzád. Ez a gyerek egy idő óta a viseletével sok bosszuságot okoz nekem, tanácsodat jöttem kérni.

Any: Igen, hallottad legujabban a Mediszánczi pletykát? Valóban aggódom e leány miatt, a ki még csak 17 éves.

Leány: Epen ez az édes mama a mi végezt beszélni óhajtok veled. Elza egy kiállhatatlan teremtes, a ki mindenbe bele mártja az orrát, a szó nem állandó nála, mindenkit lekritizál.

Any: Igen Elza egy élő fonográf, a ki hűen vissza adja azt, a mit bele beszélnek, ezt tovább nem szabad túrnód. Képzeld tegnap ittlétekor egy felőráig egyebet sem tett, mint az általam rendezett tea estén jelenlevő hölgy vendégeid kritizálta. Borzasztó ez a leány, vajjon kire ütött?

Leány: Igen! Hogy vajjon kire ütött?! Én is azt kérdelem tőled, a nyelvetől az Isten őrizzen mindenkit.

Any: Ah! valóban Elza egy rendkívüli teremtes, de hova fog ez vezetni, vajjon kire ütött?

Leány: Vajjon kire ütött? (mindketten kezeit törölve sírnak)

Any: Tulajdonképen nevetnem kellene Hammerlingné asszonyon — tudod van valami igaza, mert ez a Hammerling egy véghetetlenül önféj ember, a ki tényleg nem tudja, hogy a gögtől milyen magasan hordja a fejét.

Leány: Igazad van anyám, a Hammerling üzletéről rossz hírek keringnek, annyi tény, hogy valami büzlik Daniában.

Any: Az üzlet, az üzlet, de én meg Melczernétől hallottam (óvatosan a szobába szetnéz — hal-kan beszél, miközben a tenyerét ajkához emeli) hogy már a mézesetek első napjaiban az asszony tul nézett az urán.

Leány: Ne mond! Ezt különben elhiszem az utolsó szóig, ezt egy emberismerő a Hammerlingné arcáról is letudja olvasni.

Any: Óh lányom, ő nem egészen hibás, ez a könnyüvérség meg van az egész családba.

Leány: (felkiált) Igaz, most jut eszembe, hiszen az unoka nővere Arenfeldné, mint tudom, hosszabb ideig élt külföldön, hogy hogyan — miből — kitartotta ki, azt homály fedi.

Any: Igen? De a férje megint magához fogadta!

Leány: No hiszen! Lehet is sokat tartani erről a pipogya ferjéről nap-nap után valahányszor a köruton sétálok, már négy órakor a kávéházba látom ülni.

Any: Hiszen ezt akkor az üzlete sanyli meg.

Leány: Természetesen! Ugy látszik családi betegség ez Arenfeldéknél, két évvel ezelőt az öcsöce is ezért bukott meg.

Any: Ah! Ezt nem is tudtam.

Leány: Ez különben előre volt látható, és Arenfeld sokat köszönhet a feleségének a bukásáért, a kinek fogalma sem volt a takarékoságról.

Any: A lányát egy tea estén a napokba ösmertem meg, mellesleg megjegyezve elég herczig.

Leány: Ugy! Hasonlít az anyjára?

Any: Igen, épen ugy affektál, hát még ha a haja vörösrre nem volna festve (mindketten) ha-ha-ha.

Leány: Egy képtelen alak, képzeld a sógor-nőm nővére mint hallom mindenben utánozza.

Any: Ada? Nevetséges, hiszen ezen minden hamis!

Leány: Nagyon különösnek találom, hogy valahányszor találkozom vele, mindig elvörösödik előitem.

Any: Jaj lányom! Ennek mélyebbreható okai vannak.

Leány: (felkiált) Ah! most már tudom ugy-e a főhadnagy! Hiszen egész köteteket beszél már rólok a világ.

Any: Ugy! Erről én mit sem tudok.

Leány: Nem? Tudod édes mama más emberek dolgaival én mit sem törődöm, azért erről sem tudok többet mondani.

Any: Hat a Fernand bárónő és Karolán gróf közti viszonyról tudsz-e valamit?

adra. E dalárda a képzettség, a művészi felfogás oly magaslatán áll, hogy a műfaj közönség elragadtatással nyilatkozott az eredményről. Megköszoruzták Wodianer Olga és Lengyel Elza kisasszonyok.

Eloadas után dalárdánk Lengyel Elza k. a. ó nagyságnak, a kinél Wodianer Olga k. a. is éppen jelen volt, szerenádott adott a szatmári főterem. Dalárdánk ez alkalommal is derekasan megoldotta feladatát. A szerenádot nagyszámu és elokei közönség halgatta végig.

Esti 11 órákor a szatmár-németi-i dalárda látta vendégül az összes vidéki dalegyleteket. Mi is megjelentünk azon és az általános kívánságnak engedve, közvetlen a debreczen-városi és a nyiregybazi dalegyletek után egy jól betanult darabot énekeltünk, a mi ismét tetszést szolgált. Hajnali 2 óra tájban osztott el a 600-800 fonyi vendégsereg.

Vasárnap délelött a Tiszavidéki Dalosszövetség tartotta első évi rendes közgyűlést idős. Lengyel Imre elnökle alatt. A dalosszövetség gróf Zichy Géza, a világhírű művészt védnökévé választván, Zsigmond Sándor elnökle alatt érte egy öt tagu küldöttséget menesztett. A küldöttség Zichyt a szinpadon találta, ki is Zsigmond Sándor üdvözlő és felkérő szavaira a védnökséget azonnal elfogadta, mit a közgyűlésen is kijelentett.

A közgyűlés nagy örömmel fogadta a nagy művész kijelentését.

Este nagy hangverseny volt az összes dalárdák részvételével a városi színházban, hol Zichy gróf két nagyszabásu zeneszerzeményét vezényelte. A hangverseny vezetével nagy bál volt kivilágos kiradüg. Itt is fesztelenül mulattak a szoboszlóiak és kitünően táncoltak. Hétfőn este már itthon volt mindenki, édes emlékekkel eltelve.

Dalárdánk tehát kevéssel a fényes zászlóavatás után, új lobogóján egy diszes zászlószalaggal, örömteljes lelkesedéssel tért haza. Az élővirág koszoru mit zászlójára füzve haza hozott, elhervadhat nem sokára, de tagjaiban és vezetőségében a lelkesedés a magyar dalművészet iránt nem hal ki és ne is haljon ki soha!

(B.)

H I R E K.

— Személyi hírek. G. Tóth János és neje a Tatrába, Dr. Hetényi Lipót és neje a Balaton vidékére utaztak a héten hosszabb fürdői tartózkodásra.

— Juhász Sándor polgári iskolai tanár matól kezdve megszűnt lapunk társszerkesztője lenni.

— Hajdumegyei Takarékpénztár új házának fel szentelése mához egy hétre fog megtörténni. Az igazgatóság ez alkalomra rendkívüli közgyűlést hívott össze, melynek tárgyait az építkezési számadasok betérjesztése és a jótékonyági alap felosztása fogják képezni. A mint a közgyűlés tárgysorozatából látszik, az intézet jótékony adományok eszközzése által akarja emlékeztetessé tenni az új épület felavatásának napját. S ez az elhatározás mig egyfelől minden tekintetben

L e a n y : Szegény Fernand báró! De vajjon a dolog tényleg megtörtént-e!

A n y a : Hogy megtörtént-e, hallgass ide: Épen a báróné szalonjában várakozottam, a báróné még a toilette szobájában volt, a midőn egy érdekes dolognak voltam szemtanuja.

L e a n y : (fészkelődik) Érdekes — nos, és?

A n y a : Ugy feltizenkét óra lehetett, a midőn Karolán gróf hirtelen ellovagolt az ablak előtt — semmi kétség, itt még a vak is látja a vonatkozást.

L e a n y : Legjobb volna az egész dologról a leplet lerántani, a szegény báró hadd tudna meg mindent.

A n y a : Dehogy! Hiszen a báró mindent tud ő egy ismert ballerinánál — keresett magának kárpótlást, sőt a mint beszélük már azon sem busul, hogy a bárói koronát ki fogja tőle örökölni, különös, a kis báró egészen az apja, azt mondják, hogy igen hasoult rá. Milyen a véletlen.

L e a n y : Hát a Vidsburgi Majoratus kire marad, vajjon kap-e a báróné valamit?

A n y a : Ezt az öreg báró nagyon ügyesen elintézte, minden az ujszülöttre marad.

L e a n y : Na ezt jól csinálta a báró, a hüllen asszony ki van játszva, talán ez a legügyesebb tette

mélto az intézet jó hírnevéhez, másfelől igen kedvező szinben tünteti fel az intézet vezetőségének általános ismert nemes intentióját, mert a diszes új épület felavatásának napját méltóbban megörökíteni nem is lehet. A közgyűlés után társas ebéd lesz a Pavilon nagytermében, a melyen körül-belül százan vesznek részt.

— A dalegylet zászlóavatása csimű mult heti esikkünkben tévedésből kimaradt az a jelmondat, a melylyel Alexy Sandor dalegyleti alapító tag, a részére felajánlott zászlószegyet bevverte. Ezen hiányt ezennel helyreépítjük, közölvén, hogy Alexy Sandor a következő jelmondat kíséretében illesztette be a zászlószegyet:

»Magyar ajkáról magyar szívhez zengjen a dal, mig magyar lesz.«

— A polgári olvasókör nyári táncmulatságot rendezett a város erdejében ma egy hete. A mulatság igen látogatott és minden tekintetben sikerült volt.

— Tűz szeszrobbanás folytán. Hétfőn este 10 órákor óriási dörgesszerű moraj riasztotta fel a Kosuth-utca alsó végén lakókat és a közeli utcák lakóit. A robbanás által okozott légnomás oly erős volt, hogy a szerencsétlenség szinhelyének közvetlen szomszédágában az égő lámpák elaludtak s a megremült lakok azt sem tudták, hányadán vannak. Nehány pillanat mulva a toronyór tűzet jelzett s így mindenki tisztában van azzal, hogy valami különös szerencsétlenség történt. Mire a környék megremült lakossága az utcára kifutott, akkorra már a jelenleg Grün Sámuel h.-böszörményi lakos tulajdonát képező u. n. Ulrich-fele háznak az ablakain óriási lángoszlopok csaptak ki. Mindenki rájött tehát, hogy a szerencsétlenségnek ott kellett történni. És csakugyan ott is történt, még pedig vigyázatlanságból, s a szerencsétlenség annál nagyobb volt, mert két emberélet áldozatául esett. Az eset részletei a következők: Grün Sámuel h.-böszörményi lakos, a ki a közelebbi években a helybeli Áron és Társa czégnél mint könyvvezető volt alkalmazva, pár hónappal ezelőtt megvette az ugynevezett Ulrich-fele házat s annak az utca felőli részében egy koresmát rendezett be. A megnyitandó koresmában kimérőkül Leuchtmann Herman és neje Krausz Zsli voltak alkalmazva. A koresmahelyiségben volt két hordó szesz is, a melyek közül az egyiket Krausz és a felesége hétfőn este le akarták huzni üvegekbe. Hozzá is fogtak a dologhoz úgy fel tíz óra után, de ekkor már beesteledvén lámpánál kellett dolgozniok. A mint töltögettek a szeszt, egyszer csak a csap alatt levő edény lángba borult s erre tűzet fogtak a hordók is, a melylyel egymásután óriási robajjal robbantak fel. A koresmahelyiség egy tüztengerré vált, a melyből a szerencsétlenek csak alig-alig bírtak kimenekülni. Leuchtmannak volt egy 8 hónapos kis gyermeke, ezt ijedtében az ablakon dobta ki a szerencsétlen asszony. Mikorra az ajtót megtalálták, akkorra már lángban állott mind a két-tőjük ruhája. Az asszonyt egy dézsa vízzel lelocooltak, a férfira meg valami pokróczot löktek rá, úgy

az öregnek, a mit életében csinált — mert mint tudom valami lángész sohasem volt.

A n y a : Lángész! ha-ha-ha! A báró és lángész, hiszen a nagyapja alkoholizmusban szenvedett.

L e a n y : Hát családi örökség.

A n y a : A nagyanyja, a kit én is ősmertem szerfelett babonás volt.

L e a n y : Babonás! Beszélj róla valamit anyukám, olyan érdekes lehet.

A n y a : (az órára néz, felugrik) szent Isten! hat óra, elkéstem a Zsurt, pedig Melczerné egy igen titokzatos dologba akart beavatni. Istenem! Istenem!

L e a n y : (szintén felugrik) már hat óra. a férjem azóta vár. Elzát holnap elküldöm, édes Anyukám szoktasd le e csunya pletykáról, mert nincs valami borzasztóbb, mint folyton más ügyeivel foglalkozni, a más cselekedetét bírálgatni, en az én Elzámát nem így szeretném nevelni.

A n y a : Légy nyugodt lányom. Isten óvja őt, hogy ilyen legyen. Nem! Elza erről a csunya szokásról le fog szokni, és könnyen is fog ez menni, mert nem érthetem.

M i n d k e t t e n : (unisono) hogy valjon kire ütött? Valjon kire ütött?

Gerő Dániel.

oltották el égő ruhájukat. A súlyosan sérültekhez azonnal orvost hívtak, de a segítség már elkéselt, mert az asszony kedden, a férfi pedig csütörtökön rettenetes kínok között meghalt. Az árván maradt 8 hónapos kis gyermek most dajkaságban van. A tűzoltó egylet gyorsan kivonult a tűzhöz és Erdős Lajos h. főparancsnok vezetése alatt nehéz munkát végzett. A tetőzetet lebontották s ez által az épület belső fele részét teljesen megmentették. A tűzet csak éjfél 12 órára sikerült teljesen eloltani. A kar jelentékeny, mert az épület falai is megrongálódtak, az épületet mai alakjában felépíteni többé nem lehet, mert az utcaszabályozási vonal nem engedi. Különbösen is a város olyan feltétel mellett adta azt el az előző tulajdonosoknak, hogy 10 év multával az épület a szabályozási vonalba állítandó vissza.

— Utóhang a szoboszlói dalegylet zászlóavatásához. czimmel érdekes polenia folyt le a héten a »Debreczeni Ellenőr«-ben. Valaki ugyanis — igen helyesen — szemere vetette a polgáriiskolai tanári karnak, hogy egyáltalában nem volt ildomos dolog a testület részéről az, hogy a dalegylet választmánya által felajánlott zászlószegyet kicsinyes érzékenykedésből visszautasította. Erre az igazán keztyűs kézzel írott ezikkecskére Szécsi Miklós polgári iskolai igazgató válaszolt, kevés tapintattal és még kevesebb szerencsével s ezzel a polenia befejezést nyert. Mi részünkről jelentéktelennek tartjuk az egész dolgot, annál inkább, mert a dalegylet ünnepele a polgáriiskolai tanárikar távolmaradása által nem vesztett semmit, épen úgy, mint a hogy nem nyert volna az által sem, ha a zászlószegyet esetleg elfogadták és bevették volna. Csupan azt sajnáljuk, hogy a nevezett testület határozott provokativ magatartást tanusit minden kérdésben a helyett, hogy hivatásához képest a társadalmi együttérzést apolná. De már kezdjük megszokni ezt is s kiálljuk mindaddig, a mig valahogyan segítve lesz a dolog.

— Óriási vihar vonult el tegnap délután 5 és 6 óra között városunk felett. A tomboló szélvihar házfedeleket szakított fel, kerítéseket döntött ki és az élőfákat tövestől kicsavarta. A vihar egy teljes óra hosszáig pusztított valósággal megfélemlítve az embereket. A gyümölcsfákban és a szőlőkben kiszámíthatatlan kár esett.

— Kabát és Nádudvart vasutal akarják összekötni. A kereskedelmi miniszter rendelete alapján f. hó 11 én tartják meg kaba-nádudvari helyierdekű vasut előzetes közigazgatási bejarását. A vonal 9 és 1/2 kilométer hosszú lenne és a két község között egy közbeeső megálló helyet is kapna. A tárgyalás a nádudvari községhezánál f. hó 11-én d. e 11 órákor lesz.

— Czirkusz Debreczenben. A Carre fele nagyhirű czirkusz nyárára Debreczenbe jön a fővárosból. A rendőrség már meg is adta a működésre az engedelyt.

— A polgári olvasókör július 1-én tartott táncmulatsága alkalomával felülfizettek: Szoboszlói János 1 korona 60 fillér, Fekete János 4 korona, Király Gábor 1 korona, Kovács István 1 korona, Hegedűs Gyula 1 korona, Papp Zsigmond 20 fillért. Fogadják e helyen is a rendező bizottság köszönetet.

— Farkas József várad-velencei rózsatelepére, virágkertészetre és gyümölcsfaiskolájára ismétellen felhívjuk közönségünk figyelmét. Ezen a jó hírű telepen olcsó és kiváló termékek kaphatók minden szakba vágó árukból.

— Az óvodai felügyelő bizottság pénteken gyűlést tartott Kovács Gyula elnökle alatt, a melyen az új gyermekmenhazai óvónó fizetés levele állapított meg. Ezután a felügyelő bizottság a törvény értelmében hölgytagokkal egészítette ki magát. Megválasztattak hölgytagokul: Adler Farkasné, Adler Samuné, Foghtty Jánosné, Dr. Hetényi Lipótné, Dr. Malatinszky Józsefné, G. Tóth Jánosné, Váci Ferenczné, Szivos Gézané, Péntáros Istvánné, Hetey Ignáczné, Göbel Józsefné, Márton Jánosné urhölgyek. Az új menhazai óvónó megválasztása legközelebb már megtörténik.

— A Hajdumegyei Takarékpénztár új házát a mult héten villámhárítóval láttak el. Erre vonatkozólag sokan úgy vélekedtek, hogy a takarékpénztár új épületére villámhárítót alkalmazni felesleges, mert egyfelől a ref. tornyon, másfelől pedig a gőzmalom keményén elhelyezett villámhárítók teljesen biztosítják az épületet. Ez az okoskodás azonban nem bizonyult helyesnek, már csak azért sem, mert a Szabó

Lajos fodrász házára történt villámcsapás azt bizonyítja, hogy az e tájon fekvő épületek a tornyon és a gőzmalom kéményén elhelyezett villámhárítók által nincsenek kellőleg megvédve. A tett intézkedés tehát feltétlenül helyes és indokolt.

— **Grósz Nándor Fia látszerész üzenetét** (Bécs, Burggasse 73) ajánljuk olvasóink figyelmébe. Olcsón kaphatók ott a legkötönybb szemüvegek, látesővek, hőmérők, légszűrők stb. A szerkesztőség részére küldött cikkekben látjuk, hogy az intézet minden tekintetben első rangú.

— **Hidverési gyakorlat.** Szerdán reggel egy szakasz utász katonáknak Debreczenből hozzánk, hidverési gyakorlatokat végezni. A katonák a Kösely partján, az erdő mellett ütöttek táborát és feladatuk az volt, hogy a Kösely medrét áthidalják. A hidveréshez d. e. 10 órakor fogtak és a hid 18 perc múlva már készen volt. A deli vonattal két törzstiszt is kijött a munkálatokat megnézni. A hid elbontása szintén néhány percet vett igénybe, melynek elvégzése után a gyakorlatozó utászszakasz visszament Debreczenbe.

— **Korai kánikula.** A kánikula az idén nagyon korán köszöntött be, mert egy hét óta elviselhetetlen melegek járnak. A nappali rendszeres hőmérték a héten 32—35 R. fok volt, a mi pedig rendkívül nagy meleget jelent. Az éjjeliek is nagyon melegek, úgy, hogy aludni is alig lehet a fűlelt levegőjű, meleg szobákban, olyanoktól hallottuk, a kik az időjárást figyelemmel kísérik s észleleteikről feljegyzéseket vezetnek, hogy a mostanihoz hasonló forróság évek óta nem volt.

— **A vágóhid** a mostanában beállott nagy meleg folytán olyan büzt terjeszt, hogy az ottan körül lakók valóságosan szólni akarnak onnan. De nemcsak az emberek, hanem még az állatok sem bírják kiállni ezt a döglétes levegőt. A héten történt, hogy valaki szekérrel akart elhajtani a vágóhid mellett. A lovak azonban a szenvedhetetlen büztől vissza hőkentek, nem mentek egy lépést sem, úgy, hogy ki kellett fogni őket a szekérből s kézen kellett elvezetni a vágóhid mellett. Ajánljuk ezt a hatóság figyelmébe.

— **Olcsó hirdetések.** A hírlapi hirdetések után járó 60 fillér hirdetési bélyegilleték, július hó 1-5-6 napjával megszűnt. Ettől a naptól kezdve minden egyes hirdetés olcsóbb lett tehát 60 fillérrel. A közönség is nagy hasznát veszi ennek az újításnak, mert most már sokkal olcsóbb árak mellett hirdethet az újságokban. Különösen az u. n. apró hirdetések lettek ocsókká, mert ezek után sem kell bélyegilletéket fizetni. Nagyon ajánlatos volna, ha közönségünk a dobszóval való hirdetés helyett az újsághoz fordulna s apró hirdetés alakjában tenné közre azt, a mit közhírré tenni akar. **Az újságban való hirdetés mindig eredményesebb, mint az, a mely élőszóval történik.** A hirdetők érdeke tehát, hogy a régi elavult hirdetési módot újabbal és czélszerűbbel cseréljék fel. Az apró hirdetések sem kerülnek többre, mint a dobszóval való hirdetés, sőt igen sok esetben olcsóbbak, mert egy szó ára 2 kr. levén, 20 kr-ért egy 10 szóból álló hirdetést közöl az újság. Például ez a hirdetés: »A VI. t. 950. sz. ház szabadkézből eladó« az újságban közölve csak 16 kr-ba kerül, míg dobszóval közzétéve 20 kr-ot kell fizetni érte. A dobszóval való hirdetés már azért is alkalmatlan, mert egyszer hallva ritkán érti meg az ember s utána kell kérdezni. A betű és a nyomtatás azonban nem repül el, mint a szó, hanem megmarad állandóan. Nagy előnye az újságban való hirdetésnek még az is, hogy az ilyen hirdetések nemcsak itt helyben, hanem a vidéken is olvassák és tudják. **Az apró hirdetések rovatát mi is megnyitjuk, ajánlván azt a nagy közönség figyelmébe. Egy szó egyszeri beiktatásának díja lapunkban is 2 kr., az az négy fillér.**

— **Letartóztatott család.** Grósz Márton volt szoboszlói gabonakereskedő, a héten Aradon letartóztatta a rendőrség, mert hamis okmányok alapján gyűjtéseket eszközölt a saját céljaira. Grósz Mártonnal le-

tartóztatása alkalmával egy csomó hamis okmányt és igen sok hamis pecsét nyomót találtak. A letartóztatásnak ezenkívül azonban más indokai is voltak. Grósz Márton ugyanis a mióta Arabon tartózkodik, nagy előszeretettel kereste fel az olyan gazdagabb házakat és családokat, a hol férfi család nincsen, vagy a hol a ház ura özyeg. Az ilyen látogatások alkalmával mindig behatóan tudakozódott a család viszonyairól és körülményeiről, a miből a rendőrség azt következtette, hogy valami nagyobb büncselekmény elkövetésén töri a fejét, a mi nem is lehetetlen, tekintve azt, hogy Grósz Márton egyszer már 5 évi fegyházra ítélt rablás miatt. Grósz Márton arczképét az aradi rendőrség a héten már meg is küldte a helybeli rendőrkapitányságnak, kérve egyúttal az előéletéről vonatkozó adatok közlését.

— **Kitűnő és olcsó karók.** A szőlősgazdáknak eddig nagy gondot okozott az, hogy drága pénzért sem tudtak jó karót kapni. A hasított tölgyfa karó tartós ugyan, de nagy hátránya az, hogy girbe-gurba s így a takaros gazda nem szereti. Most végre sikerült olyan karó bevásárlási forrásra ráakadni, a mely olcsó, jó és szép karókkal látja el a gazdaközönséget. Ez nem más, mint a Neuschloss Károly és Fia-féle óriási karó raktár. Gözfürészt, u. p. Szepes-Remete. Ez a gyár igen czélszerű, szép és tartós fiatal fenyő karókat árusít el. Ezek a karók 2 méter hosszúak, nyílegyenesek és ide Szoboszlóra szállítva körülbelül 25 frba kerülnek ezrenként. Vagy 10.000 db ilyen karó néhány nappal ezelőtt érkezett Szoboszlóra s mondhatjuk, hogy mindenki megdicsérte. A karók a Decsey Lajos városgazda bányakerti szőlőjében már láthatók. A kik ilyen karókat rendelni akarnak, szándékukat jelentsék be lapunk szerkesztőjénél.

— **Megrugta a ló.** Neumann Samuel helybeli kereskedőnek a kocsisa Biró Ferencz egy hónapi szabadságot kért és kapott az urától a takarásra. El is indult tegnap, ki a ladányi földre, a takaró gazdának a szekérére. A kocsis azonban részeg levén, Biró Ferencz elvette tőle a gyeplőt. Egyszer azonban a részeg kocsis észrevétlenül a lovak közé vert, úgy, hogy azok felrúgtak és Biró Ferencznek az állat teljesen szétrúgták. A súlyosan sérült embert beszállították Püspökladányba.

— **Az aratás** a múlt hét közepén már megkezdődött ugyan, de valójában csak holnap fog megkezdődni. Ma délután már mindenféle szekerekkel szállítják ki a takarókat s megkezdődik a nagy nyári munkaidő, a melynek csak szeptember elején szakad vége. Holnaptól kezdve már alig lehet embert látni a városban s még a városházánál is megcsappannak a panaszok.

— **Az állami ménnek szerdán** vonultak be a fejedelmi állomásokról Debreczenbe. Ez alkalommal városunkon is egy nagyobb méncapat vonult keresztül.

## Közgazdaság.

### A magyar-erdélyi szarvasmarha javítása.

Köztudomásos dolog, hogy a magyar-erdélyi fehér, vagy daruszőrű szarvasmarha fajának tenyésztésével a magyar gazdaközönség mindinkább felhagy s azon külföldi piros-tarka szarvasmarhák tenyésztéséhez nyúl, a melyek mint gyorsabban fejlődők s jobb tejlelők ismeretesek.

S ezen részben nem is lehet csudálkozni, mert azon tartási és ápolási mód mellett, melyben ezen fehérszőrű szarvasmarhánkat szoktuk, az nagyon lassan fejlődik s igen rosszul tejel, a minek azonban kizárólagos oka a mostoha ápolás és mostoha tartás mód, s hogy ezen szarvasmarha fejlődése mily előnyösen változik meg megfelelő tartás és ápolás mellett, azt elég világosan bizonyítják azon eredmények, melyek vele Erdélyben nevezetesen a Székelyföldön elérték, a hol a 2 éves bikák általában is megnyomják ma már 480—500 kgot, sőt gróf Teleky Alfrédnek egy másfél éves bikája 515 kg-ot nyom és teljesen ki van fejlődve, s megfelelő kezelés mellett tejlőképessége is javulóban van.

Kár tehát ennek a szarvasmarhának tenyésztésével országsszerte felhagyni, annyival is inkább mert 1000 éven keresztül szokott hozzá a mi szélsőséges éghajli és talaji viszonyainkhoz, azt jól bírja, s megfelelő tartás és ápolás mellett itt jól diszlik.

Ebben a nyugoti fajták, különösen az Alföld szélsőséges klímáját, a hol az éjjeli és nappali hőmérséklet között nyáron at 30° C hőmérsékleti differencia is van, nem tudják megszokni. A minek aztán az a kellemetlen következménye van, hogy elveszítik azon jó tulajdonságaikat, a melyek miatt éppen behoztattak. Elveszítik gyors fejlődési képességeiket, rossz tejlelőkké lesznek, lesóványodnak, leromlanak, s végtére is gümőkórban elpusztulnak.

Sokkal helyesebben eszelkednek az az alföldi gazda, ha az itteni viszonyokhoz már megszokott magyar szarvasmarhát jón ápolás, helyesebb takarmányozás által javítaná, mert ilyenén módon bizonyára állandóbb és nagyobb hasznot érne el, mint azon külföldi szarvasmarhák tenyésztésével, a melyek az itt levő viszonyokkal megbarátkozni semmiképp sem tudnak.

Hogy pedig a magyar marhát megjavíthassuk takarmányra, és ismét csak takarmányra van szükségünk, hogy borjú korától kezdve mindvégig takarmányozhassuk az állatot, mert csak így érheti el 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> 2 éves korára teljes kifejlődését. A fejlődő borjuval zabot korpát kell etetni, mintegy két kilogrammot fejenként és átlagosan, nyáron jó legelőt jártni vele, télen pedig szenát s ropát is adni neki. Ilyen tartás mellett lesz az eredmény igazán hasznos, mert így két évi tartás mellett is jó árt — amugy pedig negy évi tartás mellett is csak rossz ártért értékesíthetjük az állatot.

Hogy pedig ilyen tartásban részesíthessük az állatokat, gondoskodnunk kell nagyobb szenatermő területekről, vagy a mennyiben ez nem volna lehetséges, az eddigi terület intenzívebb megmunkálásáról-tragayázásáról.

Ezeknek a dolgoknak szemelött tartásával lehetne megjavítani a magyar szarvasmarhát, a melynek megjavításával nem áldozatokat hoz a gazda, hanem hasznos betétketést eszközöl, a mely bizonyosan is igen bőven fogja meghozni a maga kamatait.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos: **Fehér Gábor**

## MEGHIVÁS.

**A Hajdumegyei Takarékpénztár**  
1900 július 15-én d. e. 10 órakor  
**Hajdu-Szoboszlón saját új épü-**  
**tének gyűléstermében**

**rendkívüli közgyűlést**

**tart,**

melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

### Tárgyak:

1. Jelentés az építkezésről és az építési számadások betérjesztése.
2. Igazgatósági indítvány a jótékony-alap felosztásáról.

Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen csak azok gyakorolhatják az őket megillető jogokat, a kik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel a közgyűlés előtt **három nappal** az intézet vagy a főkötelepek pénztárána-  
nál letéteményezik.

H.-Szoboszló, 1900. június 28.

**Az igazgatóság.**

1501 tk.

1900

### Árverési hirdetményi kivonat.

A szoboszlói kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy H.-Szoboszlói takarékpénztár végrehajtónak Szabó Lajos végrehajtást szenvedő elleni 130 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kabai 950 sz. tjkvben A I. 1. alatt foglalt(1122. 1123.) hr. sz. ház és udvarra 320 k., — a kabai 2844 szjtjkvben A + 1. alatt foglalt 2252 hr. számú 1400 □-öl földre 492 k., a kabai 3108 szjtjkvben A + 1 alatt foglalt 3696 hr. számú 800 □-öl földre 258 k. kikiáltási árban, a bekebelezett haszonélvezeti jogok épségben hagyásáról, az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900 évi július hó 31-ik napján d. e. 10 órakor Kaba község házánaél megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt átszolgáltatni.

H.-Szoboszló 1900 május hó 18.

Kir. telekkönyvi hatósá.

1944 tk.

1900

**Lengyel**

kir. járásbíró

